

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C61 – BUI4**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 8 december 2009

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het vissen voor de kusten van de Westelijke Sahara door schepen uit de EU	
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het visserijakkoord met Marokko	3
Interpellatie van de heer Frank Creyelman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de dalende exportcijfers en het uitblijven van een Vlaamse handelsbalans	7
Met redenen omklede motie	10
Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over economische betrekkingen met de Koerdische Autonome Regio in Irak	10

■

Waarnemend voorzitter: mevrouw Sabine Poleyn

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het vissen voor de kusten van de Westelijke Sahara door schepen uit de EU

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het visserijakkoord met Marokko

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister-president, deze vraag om uitleg lijkt op het eerste gezicht ver van ons bed, maar we zouden wel eens van zeer dichtbij het visserijakkoord tussen Marokko en de EU tot stand zien komen.

Het visserijakkoord tussen de EU en Marokko, goedgekeurd in maart 2006 maar pas in maart 2007 in werking getreden, bepaalt onder andere waar Europese schepen voor de kusten van Marokko mogen vissen. Deze wateren bevatten een van de rijkste visreserves van de wereld.

Bijzonder problematisch is dat het akkoord een vage territoriale toepasbaarheidsclausule omvat die geen zuidelijke grensbepaling vastlegt. Marokko bepaalt grotendeels waar Europese schepen kunnen vissen. Dat is onder meer voor de kusten van de Westelijke Sahara, een gebied dat internationaalrechtelijk helemaal niet tot Marokko behoort. Geen enkele staat ter wereld erkent de Marokkaanse annexatie van de Westelijke Sahara. Ondanks de meer dan honderd VN-resoluties die het recht op zelfbeschikking aan de Sahrawi toekennen, blijft Marokko elke medewerking aan het dekolonisatieproces in de Westelijke Sahara weigeren. De Marokkaanse autoriteiten gaan naar verluidt overigens niet altijd even plichtsbewust – ik druk me nu zeer voorzichtig uit – om met de mensenrechten tegenover Sahrawi die hun politieke mening kenbaar maken.

Er kunnen dus best wel wat vragen worden gesteld bij het samenwerken met Marokko inzake de exploitatie van de Saharaanse grondstoffen. Bovendien ondermijnt het de VN-inspanningen om het conflict op een vreedzame manier op te lossen. Volgens de VN kunnen de natuurlijke rijkdommen van de Westelijke Sahara niet geëxploiteerd worden zonder rekening te houden met de wensen en de belangen van de bevolking van het betrokken gebied. De EU betaalt evenwel de Marokkaanse overheid om toegang te krijgen tot de Saharaanse wateren, zonder daarbij de Sahrawi te consulteren.

De EU mag volgens mij het VN-vredesproces in de Westelijke Sahara niet ontwrichten. Daartoe dient de EU het recht op zelfbeschikking van de Sahrawi over hun land en hun grondstoffen te respecteren, dus ook de visvangst voor de kusten van de Westelijke Sahara.

Wellicht zullen onderhandelingen over een eventuele vernieuwing van dit visserijakkoord – afgesloten voor drie jaar – reeds begin volgend jaar aanvangen, niet toevallig onder het Spaanse voorzitterschap van de EU. Aangezien België deel uitmaakt van de volgende Europese trojka, zullen we deze onderhandelingen wellicht van heel dichtbij kunnen en moeten opvolgen en misschien wel finaliseren als we niet binnen de eerste zes maanden rondgeraken. Bovendien behoort visserij tot categorie V binnen het samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en de gemeenschappen en gewesten, wat maakt dat Vlaanderen zo goed als op de eerste rij zal zitten bij het tot stand komen van dit vernieuwde akkoord. Deze materie behoort tot de communautaire bevoegdheden. We zullen niet op de eerste rij zitten om de onderhandelingen te voeren maar wel om ze goed te keuren.

Het Europees Parlement heeft bij de totstandkoming van het vorige akkoord enkele amendementen ingediend. Eén, de financiële tegenprestatie van de EU moet ook worden gebruikt voor de ontwikkeling van de bevolking van Marokko en de Westelijke Sahara die van de visserij leeft. Twee, de overeenkomst moet worden uitgevoerd in overstemming met

het internationaal recht. Dat lijkt me nogal logisch. Drie, indien blijkt dat de overeenkomst wordt toegepast op een manier die strijdig is met de internationale verplichtingen, moet de Commissie de overeenkomst schorsen.

Bij de totstandkoming van het vorige akkoord hebben vier landen opmerkingen gemaakt: Cyprus, Finland, Ierland en Zweden. U begrijpt dat ik vanuit mijn fractie wil aandringen op de alertheid van Vlaanderen bij de totstandkoming van de eventuele nieuwe overeenkomst. Ik zou daarom graag een evaluatie maken van het oude akkoord.

Werden de Sahrawi sinds de inwerkingtreding van het akkoord van 2006 geconsulteerd? Het akkoord stipuleerde een mid-term review. We zijn nu bijna drie jaar verder, maar die review is nog niet gebeurd. Zijn hiertoe concrete plannen? Is het door het akkoord ingestelde 'Joint Committee' al eerder samengekomen om de implementatie te bespreken? Is al bewezen dat het huidige akkoord de Sahrawi ten goede komt? Ziet de minister-president mogelijkheden om dit in een nieuw akkoord recht te trekken? Welk standpunt zal de Vlaamse Regering innemen over het vissen voor de kust van de Westelijke Sahara wanneer de onderhandelingen over een nieuw visserijakkoord tussen de Europese Unie (EU) en Marokko van start gaan? Welke rol kan of wil Vlaanderen op dit vlak spelen?

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Mevrouw de voorzitter, aangezien mijn vragen in grote mate gelijk lopen met de vragen die de heer Roegiers net heeft gesteld, zal ik niet in herhaling vallen. Ik heb de indruk dat de heer Roegiers en ik deze vragen om uitleg ongeveer gelijktijdig hebben opgesteld. Toen de delegatie van de Sahrawi Brussel heeft aangedaan, heeft de problematiek ons allebei aan het denken gezet.

Hoewel ik de uiteenzetting van de heer Roegiers niet wil herhalen, wil ik nog even iets zeggen over het zogenaamde Baker-plan van de Verenigde Naties (VN). De VN vraagt al jaren om een referendum. De Marokkaanse overheid blokkeert dit al jaren. Ik vrees echter dat wij dit niet zullen kunnen oplossen.

Mijnheer de minister-president, wat is het standpunt van de Vlaamse Regering over de Westelijke Sahara? Hebben we hier eigenlijk een standpunt over? Is het nog de bedoeling een standpunt in te nemen?

In 2010 zal België tot de trojka behoren. Kunnen we hier gebruik van maken om de federale overheid en onrechtstreeks ook de Europese instellingen onder druk te zetten om naar aanleiding van de herziening van het visserijverdrag een einde aan deze illegale toestand te maken?

De voorzitter: Mevrouw Brusseeel heeft het woord.

– *De heer Karim Van Overmeire treedt als voorzitter op.*

Mevrouw Ann Brusseeel: Mijnheer de voorzitter, ik wil me graag bij de vragen van de vorige sprekers aansluiten. Ik zal natuurlijk niet alles herhalen. De illegaliteit van de aangehaalde praktijken is tijdens de vorige bijeenkomst van de VN, op 4 en 5 december 2008, nog door ambassadeur Corell vermeld. Hij heeft toen naar het illegale karakter van het partnerschap verwezen. Ik zou willen benadrukken dat hier iets aan moet worden gedaan. Het zou een goede zaak zijn indien Vlaanderen op dit vlak een rol zou kunnen spelen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, nog niet zo lang geleden heeft dit land een van de grootste delegaties ooit naar Marokko gestuurd. Ik ga ervan uit dat dit dossier toen niet is besproken. Ik heb het dossier geüpdatet en ik zal nu trachten alle vragen te beantwoorden. Het juridisch aspect van de zaak is heel interessant. Vanuit het oogpunt van het internationaal recht is dit immers een ingewikkeld dossier. Ik zal trachten onze positie wat te duiden.

De heer Corell is de voormalige ondersecretaris-generaal voor Juridische Zaken van de VN. Op 29 januari 2002 heeft hij zich over deze zaak uitgesproken. Ik wil echter duidelijk maken dat de Westelijke Sahara volgens de VN geen bezet gebied in de juridische zin van het woord is. Volgens de VN gaat het om een non-self-governing territory. Hieruit vloeit voort dat de belangen van de volkeren in deze niet-zelfbesturende territoria centraal staan. Hun welzijn en ontwikkeling zijn de zogenaamde ‘sacred trust’ van de besturende overheid. Die overheid moet die belangen bij economische beslissingen steeds voor ogen houden. Hoewel Marokko niet officieel als besturende overheid bij de VN is geregistreerd, wordt dit beginsel mutatis mutandis op deze situatie toegepast.

Ik vat de juridische redenering even samen. Een non-self-governing territory is geen bezet gebied. Het zelfbeschikkingsrecht van de volkeren moet voor de besturende overheid vooraan staan. Hoewel Marokko niet als zodanig is geregistreerd, wordt dit principe hier ook toegepast.

De discussie over deze redenering is ook in het advies van voormalig ondersecretaris-generaal Corell terug te vinden. We kunnen dit debat natuurlijk verder voeren. Ik vermeld hier enkel de stand van zaken met betrekking tot deze discussie.

Het visserijakkoord tussen de EU en Marokko strekt zich niet enkel uit tot de zones waarover Marokko soevereiniteit heeft. Het gaat ook om de zones waar Marokko zijn rechtsmacht uitoefent. De kustzones van de Westelijke Sahara vallen hieronder. We kunnen dit aan het advies van de heer Corell koppelen. Zolang de belangen en de wensen van de lokale bevolking niet worden miskend, is de situatie niet ipso facto illegaal.

Het akkoord trad in werking op 28 februari 2007 en loopt tot 27 februari 2011. Het bijgevoegd protocol voorziet niet in vangstmogelijkheden voor Vlaamse vissers, maar wel voor vissers uit Spanje, Portugal, Italië, Frankrijk, Duitsland, Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Polen, Letland en Litouwen. Tussen haakjes, bij het zien van deze lijst, lijkt het me toch eigenaardig dat wij daar niet mogen vissen, want als Nederland dat mag, waarom wij dan niet? Als wij in de tweede helft van 2010 de Visserijraad mogen voorzitten en dit dossier zich aandient, wil ik daar toch eens over spreken.

Ik overloop even uw vragen. Inzake het standpunt van de Vlaamse Regering ten aanzien van de Westelijke Sahara herhaal ik het eerste punt van de eerste strategische doelstelling van mijn beleidsnota, die iedereen kent, waarin staat dat we voorrang geven aan de logica van het internationale recht. Dat betekent dat we het standpunt van de Verenigde Naties onderschrijven dat de Westelijke Sahara een niet-zelfbesturend territorium is waarvan de bevolking het recht op zelfbeschikking heeft.

Op 11 december 2008 was er voor het eerst in de geschiedenis een ontmoeting van de toenmalige Europese Commissaris voor Externe Betrekkingen en de leider van het Polisario. Op 27 en 28 januari 2009 bezocht een delegatie van het Europees Parlement de Westelijke Sahara. Ik heb geen verslag van deze ontmoetingen.

In het kader van het visserijakkoord zelf bleven de contacten echter beperkt tot de officiële delegaties van de Europese Commissie en van de Marokkaanse regering.

Op 22 januari 2009 riep het Polisario een exclusieve economische zone van 200 zeemijl voor het gebied uit en riep het de Europese Unie publiekelijk op om het visserijakkoord met Marokko te schorsen. Het is echter moeilijk in te schatten in hoeverre de bevolking van de Westelijke Sahara deze oproep steunt.

Er vond geen officiële mid-term review plaats van het verdrag, maar in het kader van de jaarlijkse gemengde commissies van de Europese Commissie en Marokko wordt er natuurlijk wel een evaluatie gepland. Wegens agendaproblemen werd de gemengde commissie van december 2009 verplaatst naar de eerste helft van 2010.

Een deel van de financiële bijdrage van de Europese Unie door Marokko moet worden aangewend voor steun aan de sector, bijvoorbeeld door trainingen en opleidingen voor lokale vissers in zowel Marokko als in de Westelijke Sahara. Daarnaast wil het akkoord ook bijdragen aan een duurzame en verantwoorde visserij. Dit is ook in het langetermijnbelang van de lokale bevolking. Voor bepaalde categorieën uit het visserijakkoord moet bovendien een gedeelte van de vangst verplicht aangeland worden in Marokkaanse havens, wat voor het grondgebied van de Westelijke Sahara zowel in de kleine haven van de belangrijke stad El Aaiún als in de havenstad Dakhla mogelijk is.

Het blijft, bij gebrek aan uitgesplitste cijfergegevens, een vraag in hoeverre het visserijakkoord in de praktijk tegemoetkomt aan de wensen van de bevolking van de Westelijke Sahara. Het is dus niet duidelijk in welke mate er zaken moeten worden rechtgetrokken; dat zal moeten blijken wanneer de Commissie volgend jaar voorstellen zal doen voor een nieuw akkoord.

U vraagt welk initiatief de Vlaamse Regering zal nemen, maar ik kan daar nog niet op vooruitlopen. We wachten met reageren tot we meer elementen hebben en tot de Commissie wat meer in haar kaarten laat kijken. Het lijkt me dus verstandig om eerst nog even af te wachten en om pas later een standpunt te formuleren. Dat standpunt komt er zeker, natuurlijk rekening houdend met de logica van het internationale recht, het uitgangspunt van mijn beleidsnota.

Bovendien is het weliswaar zo dat Vlaanderen namens België zetelt in de Visserijraden en dat ik die in het najaar van 2010 ook zal mogen voorzitten, maar het klopt dat Spanje ook een belangrijke rol zal spelen in dat trio voorzitterschap. Ik trap een open deur in wanneer ik zeg dat Spanje een traditionele sympathie heeft voor de bevolking waar u naar verwijst, maar anderzijds behoren de Spaanse vissers bij de belangrijkste begunstigen van dit akkoord.

We zullen de zaak zorgvuldig opvolgen en het standpunt bepalen als we meer tekst en uitleg krijgen van de Commissie. De evaluatie moet in het voorjaar gebeuren. We zullen dat ook opvolgen. We erkennen het zelfbeschikkingsrecht zeer nadrukkelijk. Dat wil ik nog eens bevestigen.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Ik dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister-president. Volgens mij is dat laatste het belangrijkste: u gaat dit zorgvuldig opvolgen. Dat betekent dat u dat zelf gaat doen vanaf 1 januari, aangezien we dan deel uitmaken van het trio voorzitterschap.

Vijf jaar geleden was ik in El Aaiún. Toen was het een Marokkaanse stad, nu blijkt ze weer te behoren tot de Westelijke Sahara. U spreekt over de kleine haven van El Aaiún. Het is me niet altijd duidelijk tot welk gebied dat behoort. Dat maakt de zaak niet eenvoudiger.

Het gaat om een niet-zelfbesturend territorium. Ik ben geen jurist en al helemaal geen specialist in internationaal recht. Mag Marokko dan beslissen of er voor de kusten van de Westelijke Sahara mag worden gevist? Of heeft de VN momenteel de macht om dat te doen?

U zei in uw antwoord: “Zolang belang en wensen van lokale bevolking niet worden miskend.” Als u dit koppelt aan de zorgvuldige opvolging, moet ik u bedanken voor uw antwoord. Ik hoop dat we dit samen verder kunnen volgen.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik kan het niet beter formuleren dan de heer Roegiers. Ik zal erop blijven toezien dat de aangekondigde opvolging zal plaatsvinden.

U hebt er ons attent op gemaakt dat dat om twee redenen van belang is: de problematiek zoals wij ze hebben aangekaart en het feit dat de Vlaamse vissers daarvan uitgesloten blijven. Het

lijkt me belangrijk om daarop attent te zijn bij de komende heronderhandeling van het akkoord. Ik heb er alle vertrouwen in, mijnheer de minister-president, dat u dat zult doen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik ben wel jurist, mijnheer Roegiers, maar ik ben steeds voorzichtig en luister naar de ambtenaren en mensen die dat van zeer nabij volgen. Ik heb begrepen dat Marokko kan beslissen als het rekening houdt met de belangen van de bevolking. Als het daar geen rekening mee houdt, heeft Marokko een probleem. Het zijn niet de VN, maar het is Marokko dat optreedt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Interpellatie van de heer Frank Creyelman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de dalende exportcijfers en het uitblijven van een Vlaamse handelsbalans

De voorzitter: De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, ik heb deze interpellatie enkele weken geleden ingediend. Ze doorkruist nu de bespreking van de beleidsnota's. Dat heeft dan weer het voordeel dat ik dat deel van de beleidsnota straks kan inperken.

De Belgische in- en uitvoer is in de eerste zeven maanden van dit jaar met 23 percent gedaald tegenover een jaar geleden. Vooral de uitvoer van brandstoffen, diamant, auto's en kunststoffen krijgt zware klappen. In de maand juli kwam de Belgische export uit op 17,6 miljard euro of maar liefst 21,5 percent lager dan een jaar voordien. Ook de invoer daalde met 26,7 percent. De handelsstromen van en naar ons land zijn in de eerste zeven maanden van dit jaar met bijna 24 percent gekrompen tegenover vorig jaar.

Gisteren kondigde de gouverneur van de Nationale Bank weliswaar een bescheiden groei aan van 1 percent in 2010, maar die is voornamelijk een gevolg van de nieuwe opbouw van voorraden bij bedrijven, van de hogere uitgaven door de consument en gedeeltelijk van de export. Die hogere uitgaven door de consument moet ik nog zien gebeuren. Het beschikbare inkomen zal volgend jaar met 1 percent dalen als gevolg van onder andere de terugschroefing van de Vlaamse belastingvermindering en de gematigde loonontwikkeling. Vergeten we niet, collega's, dat na de 74.000 verloren banen van dit jaar, er volgend jaar vermoedelijk nog 44.000 verdwijnen. Dan besluiten dat het consumentenvertrouwen zal groeien en zich zal omzetten in meer aankopen is toch niet zo zeker; ik hoop natuurlijk dat de gouverneur van de Nationale Bank gelijk heeft. Ik durf daar toch een beetje aan te twijfelen.

De interpretatie van de exportcijfers blijft natuurlijk een Belgisch gegeven, terwijl het beleid grotendeels Vlaams is. Er zijn jammer genoeg nog steeds geen Vlaamse exportcijfers voorhanden zodat we verplicht zijn ons te baseren op de Belgische cijfers. Wetende dat 80 percent van de export Vlaams is, kunnen we in feite bijna niet meer spreken van Belgische cijfers, maar toch.

Het zou opportuun zijn om in Vlaanderen over de Vlaamse cijfers te beschikken. Reeds op 22 april 2008 kondigde toenmalig Vlaams minister van Economie Patricia Ceysens aan dat Vlaanderen in de toekomst zou beschikken over Vlaamse cijfers die de Vlaamse handelsbalans in kaart zouden brengen. Op die manier zouden producten, diensten, waarden en volumes kunnen worden opgesplitst en zouden ook de productieverhuivingen in kaart kunnen worden gebracht. Die Vlaamse cijfers zijn er evenwel nog altijd niet. Intussen moeten we ons verder behelpen met de Belgische en Europese cijfers.

Uit deze cijfers blijkt onder andere dat de handel met niet-EU-landen het hard te verduren krijgt, terwijl de handel binnen de Europese Unie ook zakt, maar minder sterk. Dit zou erop kunnen wijzen dat onze handel enkel nog concurrentieel is binnen de EU-zone, maar op wereldvlak niet meer meekan. Een en ander heeft onder andere te maken met de daling van de dollar ten opzichte van de euro, die het voor onze exporteurs nog altijd moeilijker maakt om concurrentieel te blijven; zo kelderde de uitvoer naar de VS bijvoorbeeld met 26 procent.

De economische recessie speelt natuurlijk een rol, maar dat is niet de enige reden. Structureel hebben we een gebrek aan export van en investeringen in hoogtechnologische goederen. Dat blijkt uit de terugval van onze handelspositie op de internationale ranking, een rechtstreeks gevolg van een gebrek aan kwalitatieve export van hoogtechnologische goederen. Als we alles op een rijtje zetten, dan zien we structurele problemen zoals de terugval van de automobielsector, een gebrek aan hoogtechnologische export, dalende concurrentiekracht en een terugval van de diamantexport. Dat laatste vormt nog altijd een groot deel van onze export. Dit noopt toch tot enkele vragen.

Hoe ver staat het met het opmaken van een Vlaamse handelsbalans die reeds door twee vorige ministers werd beloofd? Wat is de stand van zaken?

In het Vlaams regeerakkoord staat dat Vlaanderen het verloren aandeel in de wereldexportmarkt zal herwinnen, dankzij de betere valorisatie van innovatie. Daarvoor zal door Vlaanderen worden ingezet op een betere afstemming tussen het beleid voor internationaal ondernemen en het innovatiebeleid. Hoe ziet u dit concreet? In welke tijdspanne ziet u dit gebeuren? Uit de concrete cijfers weten we intussen ook dat er op wetenschap en innovatie wordt bespaard. Ook het F.I.T. moet besparen. Dat is in tegenspraak met de beleidsnota. Het is nochtans van cruciaal belang dat de betere afstemming zo snel mogelijk gebeurt, om een verdere daling van de exportcijfers te voorkomen. Zal tevens enkel een betere valorisatie van innovatie volstaan om het verloren aandeel in de wereldexportmarkt te herwinnen, of zal er nog op andere zaken worden ingezet?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Dames en heren, de cijfers en analyse zijn vrij duidelijk. De in- en uitvoer is in de eerste zeven maanden van dit jaar met 23 procent gedaald tegenover vorig jaar. Dat zijn Belgische cijfers. Mijn voorganger kondigde op 22 april 2008 al Vlaamse cijfers aan. Ik kom daarop terug. U vraagt naar de redenen van de terugval. Er zijn de structurele problemen in de automobielsector en de hoogtechnologische export. De diamantexport kampt eveneens met een terugval. Deze elementen hebben geleid tot uw pertinente vragen.

Een handelsbalans is van groot belang. Ze geeft het saldo van de totale waarde van in- en export van goederen en diensten. Ik deel uw bezorgdheid. Ik begrijp uw vraag naar duidelijk cijfermateriaal. Niets is zo belangrijk voor een goed beleid. Het vormt de basis van een degelijk beleid en de juiste maatregelen.

Mijn voorgangers hebben inderdaad gevraagd naar betere handelsstatistieken. Men heeft beloofd een Vlaamse handelsbalans te ontwikkelen. Nu blijkt echter dat dat om verschillende redenen geen sinecure is. Op het vlak van import en export staan we al wat verder. Er bestaan al statistieken op het niveau van de gewesten, geproduceerd door de Nationale Bank. Men kan de totale export- en importwaarde van de goederen die Vlaanderen verhandelt met het buitenland, dus berekenen. De goederenhandel tussen Vlaanderen en Wallonië komt hier dus niet in voor. We hebben in elk geval cijfermateriaal betreffende de goederen. Dat kan spijtig genoeg niet worden gezegd van de in- en uitvoer van diensten. Daarvoor beschikken we enkel over cijfers op het niveau van België, en niet op het niveau van de deelstaten. De interregionale handel in diensten, zijnde de handel in diensten tussen de gewesten onderling, is in het geheel niet in statistieken gevat.

De gouverneur van de Nationale Bank en de gewesten vergaderden in juni 2007 met als doelstelling dit tekort aan statistieken te verhelpen. Op deze vergadering werd het startschot gegeven voor werkgroepen die een inventaris zouden opstellen van de nodige inspanningen en middelen om een aantal statistieken te produceren. Als resultaat van deze werkgroepen heb ik samen met mijn collega-ministers-presidenten dit voorjaar een samenwerkings-overeenkomst gesloten met de gouverneur van de Nationale Bank. Hierbij werd ook een traject uitgewerkt dat helaas de nodige tijd vraagt. Ik heb niet veel geduld. Het moet snel gaan. Mijn medewerkers kunnen getuigen dat tijd voor mij een probleem is, zeker als er in het verleden al zulke beloftes werden gedaan.

Concreet zal een equipe van vijf personen, twee van de Nationale Bank en één van elk gewest, samenwerken om tot betere handelsstatistieken te komen. Voor het Vlaamse Gewest is deze persoon in dienst getreden op 1 september 2009 bij de Diensten van het Algemeen Regeringsbeleid voor een periode van twee jaar. Als het in die tijd niet lukt, dan weet ik het niet. De opdracht van de equipe is driedelig. Ten eerste worden de bestaande in- en uitvoerstatistieken voor de gewesten aangepast aan het ESR95-concept. Dit zal toelaten deze gegevens beter te kunnen vergelijken met de nationale en regionale rekeningen, zodat het belang van in- en uitvoer beter kan worden bepaald. Ten tweede worden de bronbestanden van de internationale handel in diensten geanalyseerd. Er wordt gezocht naar goede verdeelsleutels opdat we een zicht krijgen op het belang van de in- en uitvoer van diensten voor de gewesten. Als derde en laatste wordt het btw-leveranciersbestand geanalyseerd.

Het doel hiervan is de interregionale handel in kaart brengen. Men zegt mij dat dat geen sinecure is omdat de btw-registratie verloopt op basis van de hoofdzetel, die niet noodzakelijk overeenkomt met de productieplaats. Voor de analyse wordt gebruik gemaakt van de bestaande statistieken. Het is niet de bedoeling om bijkomende enquêtes te organiseren – dat zou er nog aan mankeren – die nog meer administratieve last betekenen voor de ondernemingen. Het eindresultaat zal afhankelijk zijn van de kwaliteit van het basismateriaal en de gemaakte schattingen en verdeelsleutel. Dit project loopt over een periode van twee jaar. Ik ga ervan uit dat we wat al lang is aangekondigd – ook in de vorige legislatuur, in 2007 was er een eerste vergadering over – tijdens deze legislatuur gaan verwezenlijken. We zullen niet alleen over een goed kader beschikken, maar dat ook hier kunnen bespreken. Nog even geduld, we zijn er heel intensief mee bezig. Als ik geduld moet uitoefenen, kan ik niet anders dan dat ook aan u vragen.

De export daalt, en we mogen niet blind zijn voor die daling. Ik zet het nog even op een rijtje. Er is een permanente toename van het aandeel van snelgroeiende economieën in de wereldhandel. We zagen het aandeel van Noord-Amerika en Europa in de wereld sterk afnemen tussen 2000 en 2008. Ik kan u daarvan een grafiek bezorgen. Niet alleen Vlaanderen deelt in de klappen, maar heel Europa en zelfs Noord-Amerika.

De dollar daalt ten opzichte van de euro. Dat is een negatief aspect en heeft een negatieve invloed op de Europese export. Ten slotte is er de economische recessie. Dat zijn de algemene oorzaken. We moeten alles op alles zetten om dat om te keren en stijging te krijgen in plaats van een daling. Dat is geen eenvoudig klus. Ik vermoed dat dat al duidelijk was.

Vlaanderen heeft geen andere optie dan ambitieus te zijn. Om van Vlaanderen in 2020 een Europese topregio te maken, hebben we ons met het Pact 2020 tot doel gesteld om het in de voorbije tien jaar verloren marktaandeel tegen 2020 te herwinnen. Dat moet verder worden uitgewerkt. We moeten alles inzetten. Vernieuwende en innovatieve goederen en diensten zijn hier van essentieel belang, net als de versterking van de samenwerking tussen sectoren en bedrijven. Het F.I.T. speelt hierin zijn rol. Ik ga de beleidsnota niet helemaal voorlezen. Met dit alles moeten we het verlies van de afgelopen tien jaar kunnen goedmaken.

Vanaf 1 september 2009 hebben we dus iemand voltijds in die equipe. Dat moet tot een Vlaamse handelsbalans leiden. Het heeft lang genoeg geduurd.

De voorzitter: De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik heb vooral onthouden dat hij geen geduld heeft. Dat is in mijn eigen ogen goed nieuws. Hij heeft zich geëngageerd om binnen een periode van twee jaar duidelijk cijfermateriaal en betere handelsstatistieken te verkrijgen. Hij is druk bezig bepaalde zaken te concretiseren.

Eerlijk gezegd vind ik mijn laatste vraag eigenlijk even belangrijk als mijn andere vragen. In hoeverre is de minister-president bereid om buiten de lijntjes te kleuren? Zonder fiscale stimuli is het onmogelijk de Vlaamse bedrijven concurrentieel met de rest van de planeet te houden. Met een vennootschapsbelasting van bijna 34 percent blijft België ook dit jaar een van de koplopers inzake de belastingdruk. Volgens mij moet de minister-president hier ook aandacht voor hebben. Ik zou graag horen wat hij, met eventueel een staatshervorming in het verschiet, op dit vlak wil doen

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Het is geen kwestie van buiten de lijntjes te kleuren. We moeten de lijnen verleggen. De discussies over de vennootschapsbelasting en over andere elementen van de staatshervorming zijn niet nieuw. De standpunten zijn bekend. Ik heb mijn mening al tijdens de vorige legislatuur toegelicht. Die standpunten blijven dezelfde. Zolang we niet over die bevoegdheden beschikken, moeten we kleuren op de manier dat we kunnen kleuren. We gaan ervan uit dat we bijkomende instrumenten vragen. Dat is al sinds de resoluties van 1999 een kamerbrede wens. De staatshervorming zal er vroeg of laat komen.

De voorzitter: Mijnheer de minister-president, ook op dit vlak wordt uw geduld op de proef gesteld en vraagt u ons om geduld te oefenen.

Minister-president Kris Peeters: Ik denk niet dat ik het beter kan verwoorden.

Met redenen omklede motie

De voorzitter: Door de heer Creyelman werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Fientje Moerman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over economische betrekkingen met de Koerdische Autonome Regio in Irak

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Mijnheer de voorzitter, door middel van deze vraag wil ik eigenlijk twee zaken opvolgen. Ten eerste, tijdens de vorige legislatuur is een delegatie van Vlaamse volksvertegenwoordigers, waaronder de heer Roegiers, naar Iraaks Koerdistan getrokken. Ten gevolge hiervan is een delegatie onder leiding van president Barzani op 10 november 2009 door de heer Peumans en andere Vlaamse volksvertegenwoordigers in het Vlaams Parlement ontvangen.

Uit deze gesprekken is gebleken dat er in deze regio een grote belangstelling voor economische betrekkingen met Vlaanderen bestaat. Na de terugkeer van onze delegatie uit Koerdistan heeft het Vlaams Parlement op 30 april 2009, vlak voor de ontbinding van het Vlaams Parlement, een resolutie aangenomen.

In die resolutie vraagt het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering het volgende: “Ten eerste, te onderzoeken of en in welke mate Vlaanderen politieke en diplomatieke contacten met de

Koerdische Autonome Regio in Irak kan aanknopen en bij positieve evaluatie ervan die ook effectief uit te bouwen; ten tweede, na te gaan of er op cultureel vlak bilaterale contacten kunnen worden uitgebouwd en of er uitwisselingsprojecten kunnen worden opgezet; ten derde, er bij Flanders Investment & Trade (F.I.T.) op aan te dringen te onderzoeken welke opportuniteiten de Koerdische Autonome Regio in Irak biedt voor het Vlaamse bedrijfsleven en desgevallend de uitbouw van economische contacten en relaties te ondersteunen.”

Mijn vraag om uitleg heeft vooral op dat derde punt betrekking. Heeft de Vlaamse Regering deze aanbeveling ten uitvoer gebracht? Is er bij het F.I.T. op aangedrongen dergelijke stappen te zetten? Zo ja, welk gevolg heeft het F.I.T. hieraan gegeven? Wat wil de minister-president in verband met de politieke en culturele contacten doen?

Ik stel deze vraag om uitleg ook omdat tijdens het onderhoud is gebleken dat anderen iets sneller dan wij zijn. Onze noorderburen hebben begrepen dat er ginds een mogelijkheid is om boter bij de vis te krijgen. In de week dat de Koerdische delegatie het Vlaams Parlement heeft bezocht, hebben de Nederlanders een toer van Iraaks Koerdistan gemaakt. Iraaks Koerdistan is, zeker in vergelijking met de rest van het land, een vrij stabiele omgeving. Er is hier dus zeker enig potentieel.

Ik zie me genoodzaakt hierover een vraag om uitleg te stellen. Het is tijdens een verkiezingsjaar blijkbaar niet mogelijk om op een andere manier te controleren in welke mate de Vlaamse Regering de resoluties van het Vlaams Parlement uitvoert. Tijdens de andere zittingsjaren wordt hierover een rapport uitgebracht. Tijdens verkiezingsjaren valt dit blijkbaar enigszins tussen de plooiën. Ik zou dan ook graag eens horen wat er precies is gebeurd. Ik heb het F.I.T. gecontacteerd om dit uit te vlooiën. Ik kreeg daar te horen dat ik me tot de mediaverantwoordelijke moest wenden. Voor Vlaamse volksvertegenwoordigers lijkt de indiening van een vraag om uitleg me een betere handelwijze.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de voorzitter, ik wil in eerste instantie mevrouw Moerman bedanken voor het stellen van deze vraag om uitleg. Tijdens de allerlaatste zitting van de vorige legislatuur heeft het Vlaams Parlement de door haar aangehaalde resolutie unaniem goedgekeurd. Die resolutie is in feite een gevolg van het bezoek dat een delegatie van het Vlaams Parlement op uitnodiging van de Koerdische regering aan Iraaks Koerdistan heeft gebracht. Een viertal weken geleden hebben we de president van de Koerdische regering in het Vlaams Parlement ontvangen.

Ik sluit me graag aan bij de vraag om uitleg van mevrouw Moerman. Tijdens de vorige legislatuur heb ik van sommige ministers te horen gekregen dat ze vragen over het F.I.T. eigenlijk niet konden beantwoorden. Het gaat immers om een agentschap. Voor Vlaamse volksvertegenwoordigers is het problematisch geen vragen over extern verzelfstandigde agentschappen te kunnen stellen. Ik ben dan ook blij dat ze deze vraag om uitleg heeft gesteld en ik kijk uit naar het antwoord van de minister-president.

Voor het overige wil ik me tot het eerste punt van de resolutie beperken. Ik weet dat de resolutie pas op 30 april 2009 is goedgekeurd en dat we ondertussen een regeringsvorming en dergelijke achter de rug hebben. Zijn ondertussen al stappen gezet om te onderzoeken of en in welke mate politieke contacten met de Koerdische regio in Irak kunnen worden gelegd?

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik wil even op de woorden van de heer Roegiers reageren. De eerste vraag is of de Vlaamse Regering de door het Vlaams Parlement unaniem goedgekeurde resolutie naar het F.I.T. heeft doorgestuurd. Dit heeft niets met het statuut van dit agentschap te maken. De tweede vraag is wat het F.I.T. hiermee heeft gedaan. Dit zijn vragen die sowieso kunnen worden gesteld.

Tijdens de vorige legislatuur zijn hier heel andere vragen gesteld, zoals de vraag waarom een bepaald persoon op die plaats en niet op een andere plaats zit. Die aangelegenheden behoren tot de autonomie van de raad van bestuur.

Vragen of de Vlaamse Regering een unaniem goedgekeurde resolutie uitvoert, behoort wel degelijk tot de bevoegdheden en het informatierecht van een Vlaams volksvertegenwoordiger. Hetzelfde geldt voor de vraag wat een met overheidsgeld gefinancierd agentschap hiermee heeft gedaan.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik wil eerst even op die laatste opmerking ingaan. Mij lijkt het een goede zaak de vragen steeds aan de bevoegde minister te stellen. De minister moet dan de informatie bij de al dan niet verzelfstandigde agentschappen verzamelen. Vervolgens moet hij hier een antwoord op de gestelde vragen geven. Hij moet hieraan toevoegen wie welke verantwoordelijkheid draagt en welke beslissingen heeft genomen. Ook met betrekking tot de huidige legislatuur lijkt dit me een zeer wijze handelwijze. Aangezien deze materie onder mijn bevoegdheden valt, zal ik trachten alle vragen te beantwoorden.

Volgens mevrouw Moerman is Iraaks Koerdistan een vrij stabiele regio. Dat is natuurlijk relatief. Indien mijn informatie klopt, vinden daar maandelijks gemiddeld 130 aanslagen plaats.

Mevrouw Fientje Moerman: Mijnheer de minister-president, hebt u het dan over Iraaks Koerdistan?

Minister-president Kris Peeters: Dat is me bevestigd.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik denk dat dit getal op heel Irak slaat.

De heer Jan Roegiers: Het is in elk geval formeel onjuist.

Minister-president Kris Peeters: We zullen onze bronnen nakijken. Indien het daar rustiger zou zijn, is dat natuurlijk des te beter.

Mevrouw Fientje Moerman: Mijnheer de minister-president, mag ik vragen naar de datum van dat rapport?

Minister-president Kris Peeters: Die informatie komt uit The Economist van afgelopen weekend. Het is mogelijk dat die gegevens achterhaald zijn. Dat is in feite niet het belangrijkste element. Het is in elk geval niet zo eenvoudig. We zullen de nodige informatie opzoeken en doorgeven. Volgens mevrouw Moerman gaat het om een relatief rustige regio. We moeten krantenartikels natuurlijk met de nodige voorzichtigheid benaderen. We zullen dit in elk geval natrekken.

De voorzitter: Misschien is wat verwarring ontstaan tussen Koerdistan, het gebied dat onder controle van de Koerdische autonome regering staat, en het grotere concept Koerdistan, inclusief het onrustiger randgebied.

Minister-president Kris Peeters: We zullen dat uitklaren. Het is in elk geval geen regio waar niets gebeurt.

De vorige Vlaamse Regering heeft de vzw Koerdisch Instituut subsidies verstrekt. Die subsidies zijn uitbetaald in het kader van het decreet betreffende het sociaal-cultureel werk. Dit instituut levert waardevol werk voor de Koerdische gemeenschap en voor de andere etnisch-culturele minderheden in en buiten Vlaanderen. Het instituut streeft naar de bescherming en de bevordering van de rechten van personen die behoren tot een nationale, etnische, religieuze of linguïstische minderheid in het Midden-Oosten en in een aantal andere belangrijke regio's. Het instituut tracht Koerden en andere etnische minderheden in België te

helpen zich in de Belgische samenleving te integreren. Dit is een antwoord op de vraag over het tweede punt van de resolutie. We nemen dit in elk geval ter harte.

Mevrouw Moerman heeft me gevraagd in welke mate er in de Koerdische autonome regio opportuniteiten voor het Vlaams bedrijfsleven zijn en in welke mate het F.I.T. dit opvolgt. In de in 2006 afgesloten beheersovereenkomst met het F.I.T. zijn een aantal duidelijke afspraken en takenpakketten vastgelegd.

Wat de Koerdische autonome regio betreft, doet het F.I.T., net als Brussel Export, een beroep op de Waalse tegenhanger l'Agence wallonne à l'Exportation et aux Investissements étrangers (AWEX). De economische vertegenwoordiger van het AWEX volgt de Iraakse markt vanuit zijn standplaat in Amman, de hoofdstad van Jordanië. Gezien de onzekere politieke omstandigheden in Irak beperken zijn acties zich voornamelijk tot het beantwoorden van vragen van bedrijfsleiders, het begeleiden van individuele bedrijven, de prospectie door de economische vertegenwoordigers ter plaatse, het deelnemen aan beurzen die op de Iraakse economie betrekking hebben en het aankondigen van beurzen, acties en handelsvoorstellen die op Irak betrekking hebben. De vertegenwoordiger van het AWEX heeft bevestigd dat de Koerdische autonome regio ongetwijfeld opportuniteiten biedt voor in Vlaanderen belangrijke sectoren als de bouw- en infrastructuursector, de voedingssector, de gezondheidssector, de energiesector en de transportsector.

In het licht van deze informatie heeft het F.I.T. gevolg gegeven aan de opdracht de markt-opportuniteiten in de Koerdische autonome regio te onderzoeken. Het F.I.T. heeft een eerste kennismakingsgesprek gevoerd met de heer Kurda van de Koerdische vertegenwoordiging bij de EU. Tijdens dit gesprek heeft het F.I.T. onderzocht of er een gedeelde interesse is om op economisch vlak gezamenlijke acties te ondernemen. Deze contacten zullen in overleg met de vertegenwoordiger van het AWEX, eenmaal hij weer in België is, worden voortgezet. Om het Vlaams bedrijfsleven te promoten, heeft het F.I.T. tevens een catalogusstand op de Erbil International Fair opgezet. Erbil is de hoofdstad van de Koerdische autonome regio en een belangrijke business hub in de regio. We zijn daar, met andere woorden, wel degelijk mee bezig.

Er is hier opgemerkt dat anderen blijkbaar sneller ageren. Ik ben niet van plan hier al mijn gebreken op tafel te leggen. Ik heb geen geduld en ik heb altijd problemen met mensen die sneller dan ik zijn. Indien de Nederlanders sneller zouden zijn, moeten we nagaan of we naar een hogere versnelling kunnen schakelen. Indien de Nederlanders daar het mooi weer maken, mogen wij zeker de kaas niet van tussen onze boterham laten eten. Dat mag niet gebeuren.

Volgend jaar wordt een cruciaal jaar voor de Koerdische autonome regio. Het wordt een testjaar voor de stabiliteit van het nieuwe federale Iraakse model. In eerste instantie kijkt iedereen uit naar de Iraakse parlementsverkiezingen, die in principe op 16 januari 2010 zullen plaatsvinden. Op 8 november 2009 is in Irak een kieswet goedgekeurd.

Het is in dit verband belangrijk op te merken dat voor het erg begeerde Kirkoek een specifieke werkwijze is bepaald. Kirkoek bevat olievoorraden. Iedereen kijkt hier met argusogen naar. Sommigen willen hier immers beslag op leggen. Dit probleem heeft voor hevige discussies over de samenstelling van de kiezerslijsten gezorgd. De specifieke werkwijze die uiteindelijk in de kieswet is opgenomen, houdt in dat de stembusgang in Kirkoek op dezelfde wijze als in de andere regio's van het land zal worden georganiseerd. Indien zou worden vastgesteld dat in de loop der jaren een aanzienlijke bevolkingstoename heeft plaatsgevonden, zullen de stemmen, net als in de andere gecontesteerde gebieden, worden herzien.

Irak scoort zeer laag op de indicator 'publieke stabiliteit' van de Wereldbank. De zekere mate van stabiliteit die in de Koerdische autonome regio heerst, is bijgevolg precair en relatief. We moeten die informatie uit The Economist zeker nog even checken. *(Opmerkingen)*

Indien dit bericht niet zou kloppen, heeft het toch enig effect gesorteerd. Het is voor het bedrijfsleven in elk geval negatief. Bedrijven worden door dergelijke berichten immers

afgeschrikt om daar zaken te doen. Dit benadrukt de verantwoordelijkheid van de journalisten die dergelijke berichten schrijven. Ik heb nog meer informatie over de politieke situatie, maar ik veronderstel dat dit voor de leden van deze commissie algemene kennis is.

Ik zal nog even samenvatten wat volgens mij de meest relevante elementen van mijn antwoord zijn. Het is de bedoeling de resolutie verder uit te voeren. Op het culturele vlak zijn al stappen gezet. Aangezien de resolutie hier unaniem is goedgekeurd, zullen we verder in die richting blijven werken. Het F.I.T. heeft afspraken met het AWEX gemaakt en heeft al de nodige initiatieven genomen. We moeten nagaan of dit niet te traag verloopt. We gunnen onze noorderburen veel, maar dit moet met mate gebeuren. We zullen in dit verband zeker de nodige initiatieven nemen. We zullen binnenkort met die verkiezingen worden geconfronteerd. Hopelijk zullen de resultaten een positief effect hebben op deze regio en op de rest van het land.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik heb u horen vertellen hoe de bevoegdheden verdeeld zijn binnen het F.I.T., wie wat opvolgt en wat er in de afgelopen tijd is gebeurd.

Ik heb echter geen antwoord gehoord op mijn eerste vraag of men vanuit de Vlaamse Regering uitvoering heeft gegeven aan de derde aanbeveling, namelijk er bij het F.I.T. op aan te dringen om te bekijken welke opportuniteiten er zijn voor het Vlaamse bedrijfsleven. Indien dat is gebeurd, zou ik graag weten wanneer en op welke manier.

Wat ik ook graag zou willen weten, is het volgende. Er is blijkbaar een kennis-makingsgesprek geweest met de heer Zana Kurda, en ik zou graag weten wanneer dat precies plaatsvond. Is het recent of al van langer geleden?

De gebieden die u hebt opgesomd en waar nood is aan buitenlandse economische contacten, investeringen en hulp, gezondheid, bouwinfrastructuur, voeding, energie en transport, zijn inderdaad de domeinen waarvan de delegatie heeft gesproken tijdens haar officieel bezoek aan dit parlement. Dat zit dus wel snor.

Als u begint met het citeren van *The Economist* over 130 aanslagen per maand, dan wil ik erop wijzen dat hier in een vorige commissievergadering door meerdere mensen heel erg werd aangedrongen op meer samenwerking met andere beleidsniveaus, met andere regio's en met andere entiteiten indien dat relevant is. Ik ben van mening dat we dit moeten doen. U zegt ook dat we niet alles moeten geloven wat in de kranten staat, zelfs niet in kwaliteitsbladen zoals *The Economist*. Een ander beleidsniveau dat vrij veel expertise bezit betreffende landenrapporten, is Buitenlandse Zaken. Het zou misschien niet slecht zijn om, wanneer men dergelijke informatie wenst, de automatische reflex te hebben om contact op te nemen met Buitenlandse Zaken om te bekijken wat het meest recente landenrapport stelt en om, indien dat al wat ouder is, ook met onze vertegenwoordiger ter plekke contact op te nemen voor een precieze stand van zaken. Dat ligt meer voor de hand dan bekijken wat een krant of een tijdschrift, hoe gezaghebbend dat ook is, erover vertelt.

U hebt gelijk dat Koerdistan heel belangrijk is, want 4 percent van de wereldolievoorraden zit in Koerdistan. Het is dus een belangrijke regio, ook voor ons.

Wat het veiligheidsniveau betreft, hoop ik dat onze collega's tijdens de vorige legislatuur niet werden blootgesteld aan onnodige risico's in een soort oorlogsgebied waar 130 aanslagen per maand worden gepleegd. Als dat wel het geval is, dan is dit materie voor een vraag aan het Bureau van het parlement om te weten te komen of de deelnemers een speciale verzekering tegen oorlogsrisico's hadden. *(Opmerkingen van de heer Ludwig Caluwé)*

De voorzitter: Mevrouw Moerman, ik wil in dit verband opmerken dat het bezoek van de parlementsleden geen parlementair bezoek was; het was een bezoek van individuele parlementsleden, maar het gebeurde niet op initiatief van dit huis.

Mevrouw Fientje Moerman: Mijnheer Caluwé, te uwer informatie wil ik toch even opmerken dat het feit dat zo'n verzekering bestaat, niet voldoende is. Voor elk vertrek moet een nominatieve lijst van deelnemers worden opgegeven, want anders is er geen verzekering.

We gaan nog op handelsmissies naar regio's waar het niet zo rustig is. Ik denk aan de constante druk van sommigen om opnieuw op grote schaal handelsrelaties op een goed niveau uit te bouwen in Congo. De algemene veiligheidstoestand is daar volgens mij slechter dan in het overgrote deel van Iraaks Koerdistan.

Ik kreeg dus graag nog verduidelijking over het gesprek en de datum waarop de Vlaamse Regering het verzoek van het Vlaams Parlement heeft overgemaakt.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de voorzitter, ik wil me aansluiten bij wat u hebt gezegd, want het was inderdaad geen officiële parlementaire delegatie, het betrof een uitnodiging vanwege de Koerdische regering aan een aantal mensen die daarnaartoe zijn geweest.

Mijnheer de minister, ik wil heel formeel nog het volgende opmerken. Het zal inderdaad wel in *The Economist* staan, laat daar geen twijfel over bestaan, maar die berichtgeving is absoluut onwaar. Ik houd wel van een beetje avontuur, maar ik zou niet naar een land gaan waar 130 aanslagen per maand worden gepleegd. Mijn informatie – en dat is ook de informatie die in de resolutie werd opgenomen en die informatie is mijns inziens correct, want we hebben verschillende bronnen geraadpleegd – is dat er sinds maart 2003 in de Koerdische regio, Kirkoek buiten beschouwing gelaten, geen enkele aanslag meer werd gepleegd. Ik wou dit vermelden voor het verslag.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik zal me niet mengen in de reizen die de parlementsleden, al dan niet als officiële delegatie, ondernemen. Ik ga ervan uit dat we allemaal bezorgd zijn indien zij naar regio's gaan waar hun leven bedreigd zou kunnen worden, maar dit doet hier niet ter zake.

De berichtgevingen waar ik naar verwees, zijn toch niet onbelangrijk. In de resolutie staat dat de veiligheidssituatie in niets te vergelijken is met andere grote delen van Irak en dat zal wel juist zijn, omdat het daar misschien nog erger is. Laat ons hopen dat *The Economist* zich zwaar vergist of dat het gebied waarover in *The Economist* wordt gesproken, niet gelijkloopt met het gebied waarover de resolutie gaat.

Mevrouw Moerman, uw nieuwe uitdrukkelijke vraag ontgaat me even. Het derde punt van de resolutie gaat over het feit dat moet worden onderzocht welke opportuniteiten de Koerdische federale regio in Irak biedt voor het Vlaamse bedrijfsleven. Ik heb de tekst bij me. Er staat: "(...) er bij F.I.T. op aan te dringen te onderzoeken welke opportuniteiten de Koerdische federale regio biedt (...)"

Ik heb u gezegd dat men aan het zoeken is en men heeft initiatieven genomen om die opportuniteiten in de Koerdische autonome regio na te gaan. Ik verwees naar het kennismakingsgesprek, en daarvan zal ik u de datum later nog meedelen, want ik heb die niet bij de hand, en naar de International Fair. Men is de opportuniteiten aan het bekijken, men volgt dat op.

Wat mij betreft, wordt de resolutie heel ernstig genomen en voert men ook uit wat erin staat. Ik weet niet uit het hoofd wanneer – als dat al is gebeurd – de resolutie werd overgemaakt aan het F.I.T., maar ik veronderstel dat dit niet het punt is dat u wilt maken, maar wel dat er serieus wordt gewerkt aan opportuniteiten voor het Vlaams bedrijfsleven in die regio. Ik heb de elementen meegegeven die het F.I.T. heeft ontwikkeld. Misschien moeten we bijkomende initiatieven nemen. Het F.I.T. zal er, als het van AWEX terugkomt, overleg over plegen en bekijken wat we bijkomend nog kunnen doen. In die zin wordt de resolutie heel goed ingevuld en opgevolgd.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Mijnheer de minister-president, ik had, behalve over de datum van het kennismakingsgesprek, geen nieuwe vraag. In mijn oorspronkelijke vraagstelling heb ik gezegd dat het voor een parlement in een verkiezingsjaar blijkbaar niet mogelijk is om op systematische wijze na te gaan welke uitvoering wordt gegeven aan de resoluties van het Vlaams Parlement. Anders is daar een overzicht van zodat we alles kunnen nagaan, nu niet.

Wat ik hier heb gehoord, is wat het F.I.T. heeft gedaan. Mijn doel was ook om te weten of het zo is geweest dat in dit jaar, dat een beetje een speciaal jaar is geweest, ook systematisch uitvoering wordt gegeven aan de resoluties van het Vlaams Parlement. Werd, ondanks het feit dat er geen rapportering over is, de resolutie overgemaakt met het verzoek om die op te volgen en zo ja, wanneer? Dat was mijn vraag. F.I.T. heeft een aantal zaken gedaan, dat is heel juist, maar gebeurde dat in uitvoering van een verzoek, ja of neen? Ik wil graag antwoord op deze vraag omdat wij als parlementsleden in een jaar als dit, anders niet de mogelijkheid hebben om dat te weten, en het is belangrijk om dat te weten, want anders heeft het niet veel zin dat het parlement unaniem resoluties goedkeurt.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, ik ga ervan uit dat de resoluties van dit parlement altijd au sérieux worden genomen. In een jaar van verkiezingen is de manier van werken anders, maar dan kunt u vragen stellen, zoals nu het geval is. Ik ga ervan uit dat de opvolging is gebeurd. Ik moet even nagaan wanneer de International Fair plaatsvond, voor of na april 2009. Als dat nadien gebeurde, dan ga ik ervan uit dat dit in opvolging van de resolutie gebeurde. *(Opmerkingen van mevrouw Fientje Moerman)*

Uit respect van het parlement zeg ik dat dit in uitvoering van de resolutie gebeurde, maar het belangrijkste is dat het gebeurd is. U stelt terecht dat wanneer u hier unaniem resoluties goedkeurt, ze opgevolgd moeten worden door de uitvoerende macht en de agentschappen. U hebt een punt. Bovendien moeten ze worden opgevolgd, zoals dat elk jaar gebeurt, met uitzondering van het jaar waarin er verkiezingen zijn. Hier werden initiatieven genomen nadat de resolutie werd goedgekeurd door dit parlement, en dus ga ik ervan uit dat dit alleen maar door de positieve inbreng van het Vlaams Parlement is gebeurd. Dit gezegd zijnde, is het belangrijk dat we verder initiatieven blijven nemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■